

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:3042

av Roger Haddad m.fl. (FP)

med anledning av prop. 2014/15:82 Brottsbekämpande myndigheters tillgång till informationssystemet för viseringar (VIS)

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om översynen av EU:s dataskyddsreglering.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen årligen bör redovisa för riksdagen hur bestämmelsen om överföring av uppgifter till tredjeländer har kommit till användning.

Motivering

Folkpartiet liberalerna välkomnar en fortsatt fördjupning av det europeiska samarbetet mot brott. I ett öppet Europa är ett tätt samarbete inom brottsbekämpningen en förutsättning för att effektivt möta den grova och gränsöverskridande kriminaliteten.

Det är därför positivt att Sverige nu genomför de lagändringar som krävs för att genomföra VIS-rådsbeslutet. Därmed får brottsbekämpande myndigheter möjlighet att under vissa förutsättningar få tillgång till uppgifter i informationssystemet för viseringar (VIS) i syfte att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott.

En fördjupning av det brottsbekämpande samarbetet måste dock hänga ihop med starka gemensamma regelverk på europeisk nivå till skydd för den personliga integriteten. Endast på så sätt kan informationsutbytet mellan brottsbekämpande myndigheter i hela Europa ske under rättssäkra former. Det är därför av största betydelse att den pågående översynen av EU:s dataskyddsreglering fullföljs och att det europeiska regelverket säkerställer ett starkt och generellt skydd för den personliga integriteten vid all personuppgiftshantering inom den brottsbekämpande sektorn, såväl

vid utbyte av information över gränserna som vid nationell personuppgiftsbehandling inom den brottsbekämpande sektorn. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Lagförslaget ger möjlighet till undantag från det generella förbudet mot att till tredjeland eller en internationell organisation överlämna personuppgifter ur VIS. Det handlar om brådskande situationer där det i ett enskilt fall finns skäl att anta att VIS-uppgifter väsentligen kan komma att bidra till att stoppa ett visst allvarligt brott, t.ex. ett nära förestående terrorattentat. Uppgifterna ska dock bara få lämnas ut om det är förenligt med svenska intressen, den stat som har lagt in uppgifterna samtycker till det och förutsättningarna i 33 och 34 §§ personuppgiftslagen är uppfyllda (dvs. det land som tar emot uppgifterna har anslutit sig till Europarådets dataskyddskonvention eller på annat sätt har en adekvat nivå till skydd för personuppgifter).

Folkpartiet delar regeringens bedömning att det finns behov av en sådan undantagsregel. Det ligger dock i sakens natur att bedömningen av sådana fall sker under stark tidspress, och det finns alltid en betydande osäkerhet med i bilden eftersom det handlar om att bedöma sannolikheten för ännu icke inträffade brott. Eftersom överlämnande av uppgifter ur viseringssystemet till tredjeland i hög grad påverkar den enskildes integritet är det därför angeläget att noggrant följa upp hur denna undantagsbestämmelse tillämpas. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med en redovisning av hur ofta denna bestämmelse har kommit till användning samt till vilka länder information har lämnats ut. Redovisningen bör i möjligaste mån ske offentligt, till exempel genom en skrivelse till riksdagen. Redogörelsen bör även innehålla en samlad bedömning av i vilka fall som överlämnandet av information verkligen visat sig bidra effektivt till förebyggande eller förhindrande av brott. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Roger Haddad (FP)

Robert Hannah (FP)

Emma Carlsson Löfdahl (FP)

Mathias Sundin (FP)